



Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Juni 2025
Institution	SCU- Skanderborg-Odder Center for Uddannelse
Uddannelse	HHX
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Camilla Lorenzen Bjørn
Hold	HH1E

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Fattigdom (grundforløbet – fælles forløb)
Titel 2	Medier: På tur i nyhedsstrømmen
Titel 3	Sprog og argumentation
Titel 4	Dystopi og utopi
Titel 5	Skriftlighedsforløb
Titel 6	
Titel 7	
Titel 8	



Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Fattigdom (grundforløb 2024)
Indhold	Kernestof: • H.C. Andersen: Den lille pige med svovlstikkerne (1848) • Naja Maria Aidt: Torben og Maria, (Bavian, 2006) • Leck Fisher: Et barn bliver voksent (1934) • Thomas Korsgaard: Hvis der kommer et menneske forbi, 2017 (uddrag) • Skriftlig opgave: Morten Pape: "Planen" (2015), uddrag Sekundær litteratur: • Oppe og nede – på social sightseeing i Velfærdsdanmark: https://oppeog-nede.ibog.dansklf.dk/?id=135&loopRedirect=1 • Sociologi: https://sociologi.systime.dk/?id=224 Supplerende litteratur: • Kampagnefilm om fattigdom: Evt. disse to, men det ligger ikke fast ○ https://www.facebook.com/watch/?v=1031741817396351 ○ https://www.facebook.com/redbarnet/videos/alt-for-mange-b%C3%B8rn-i-danmark-lever-i-fattigdom-og-har-ikke-de-samme-muligheder-s/10159122989970394/ • Teaterforestillingen: Marie Antoinette, Det Kongelig Teater, KBH
Omfang	16 timer
Særlige fokuspunkter	Eleverne skal: • Have en grundlæggende forståelse af teksttyper og genrer • Have kendskab til grundlæggende redskaber til tekstanalyse • Have indsigt i forskellige former for klasselitteratur
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, mundtlig og skriftligt analyse



Titel 2	Medier: På tur i nyhedsstrømmen
Indhold	Kernestof: • Analyse af det danske avislandskab 21/11 2024: Politiken, Morgenavisen Jyllandsposten, Weekendavisen, Ekstra Bladet, Børsen, Berlingske, Information • Webforsider fra følgende aviser, fokus på avistype, opbygning, vinkling, nyhedskriterier, layout og sprog: EkstraBladet, Børsen, JyllandsPosten • Jeppe Laursen Brock: Reportage: "Simon er lige præcis, som han reagerede i den situation": Verden rundt hylder De Kaptajn Kjær for stort lederskab på en traumatisk aften, (Politiken, 13.06.2021) • Lars Dahlager: "Teenagedrenge vil gerne være 'hakkede'", https://politiken.dk/danmark/art9819725/Unge-drenge-vil-gerne-v%C3%A6re-hakkede-og-de-n%C3%A6rmest-udbasunerer-hvorfor (Politiken d. 11. maj 2024) • Folkevisen Ebbe Skammelsøn: omskrivning til nyhedsartikel • Elevernes egne produktioner af nyhedskredsløb: Børsen brænder, Ballon D'OR, Trump vinder valget, invasion af Ukraine, Corona-nedlukningen, Søren Papes død • Elevernes egne reportager • Ryd Forsiden, DR-dokumentar, (1. afsnit): https://www.dr.dk/drtv/se/ryd-forsiden_-doedstrusler-og-deadlines_147965; sendt d.1.12.2019 • Konstruktiv journalistik: ○ https://journalisten.dk/hver-femte-dansker-undgaar-aktivt-nyheder-og-andelen-stiger-isaer-blandt-unge/ ○ https://illbunker.dk/nyhedskriterierne-skal-udfordres-og-nuanceres-men-ikke-smides-ud-med-badevandet-maaske-lige-paa-naer-konflikterne/ Sekundær litteratur: • Håndbog i dansk, Systime (Ibog): 5.0 Medier: https://hbdansk.systime.dk/?id=p132 • Krig og kærlighed i nyhedskredsløb: https://krigogkaerlighed.ibog.dansklf.dk/?id=140 • Krig og kærlighed i et nyhedskredsløb: Nyhedskriterierne: https://krigogkaerlighed.ibog.dansklf.dk/?id=137 • Krig og kærlighed i et nyhedskredsløb: Nyhedsgenrer: https://krigogkaerlighed.ibog.dansklf.dk/?id=136 • Krig og kærlighed i et nyhedskredsløb: Nyhedskredsløbet: https://krigogkaerlighed.ibog.dansklf.dk/?id=139 • Reportagen: https://www.gymdansk.dk/den-klassiske-reportage.html Supplerende stof: • Paralleltæst til Ebbe Skammelsøn: https://www.facebook.com/watch/?v=1032314481538468&ref=sharing • Diverse talmateriale: Læsertal (Kantar, Gallup), udvikling i læsertal (Slots- og kulturstyrelsen), Ocast medieprofiler



Omfang	14 moduler
Særlige fokuspunkter	• Avisjournalistik: avistyper, stofområder, nyhedskriterier, ydre komposition (layout), kilder, vinkling, genrer, indre komposition (nyhedstrekanten, Hey-You-See?-So, den tredje fortælle måde) • Indsigt i og forståelse af nyhedskredsløbet – fra nyhedsjournalistik til meningsjournalistik (SoME) • Analyse af forsider, nyhedsartikler, reportager • Mediernes rolle og fremtid Faglige mål: • analysere og vurdere ikke-fiktive tekster • demonstrere kendskab til mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, virtuelle arbejdsformer og skriftligt og innovativt arbejde

Titel 3	Sprog og argumentation
Indhold	Kernestof: • Diverse øvelser i argumentationsanalyse • Eksempler på forskellige genrer indenfor meningsgenren (opinionsgenren) • Daniel Abildgaard Sørensen: Ytringsfriheden er under angreb på sociale medier: https://jyllands-posten.dk/debat/breve/ECE17822069/ytringsfriheden-er-under-angreb-paa-sociale-medier/?fp-exp=60320002&fp-alg=603200021, (Jyllandsposten, den 26/1 2025) • Ludvig Holberg: Epistel 91 • Debat: eleverne har gennemført en debat, hvor de har debatteret aspekter af gymnasielevet • Debatindlæg: ”Jeg vil ikke se dig læse med en caffè latte ved siden af bogen og efterfølgende se det på din instagramstory” (Politiken.dk den 14. februar 2025). https://politiken.dk/debat/debatindlaeg/art10281355/Jeg-vil-ikke-se-dig-l%C3%A6se-med-en-caffe-latte-ved-siden-af-bogen-og-efter%C3%B8lgende-se-det-p%C3%A5-din-instagramstory (skriftlighedsforløb) Sekundær litteratur: • Håndbog i dansk, Systime ○ 4.2 Sproglige billeder ○ 4.3 Sproglige figurer ○ 4.7: Skriftsprog og talesprog ○ 4.9 Retorik



	○ 4.10 Argumentation, Toulmins argumentationsmodel, Argumenttyper, Fejltyper og argumentationskneb, Ordvalgsargumenter ○ Meningsjournalistik: https://hbdansk.systime.dk/?id=218#c692 Supplerende: • PPTX med følgende klip: ○ Videoklip: Anne Grethe Bjarup Riis går amok i Go' Morgen Danmark ○ Videoklip: Blå blok ryster på hovedet over angrebslysten Mette Frederiksen ○ Videoklip: I have a dream ○ Videoklip: Stoltenberg holdt tale til minne Utøya-ofrene ○ Videoklip: Sofie Lindes tale ved Zulu Awards
Omfang	10 moduler
Særlige fokus-punkter	Områder fra læreplanen, som har været i fokus for undervisningen: Eleverne skal kunne: • demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi • demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge • anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer • udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt • analysere og fortolke ikke- fiktive tekster Vi har i undervisningen haft specielt fokus på: • Argumentationsanalyse • Sproglig analyse • Retoriske virkemidler • Appelformer
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, virtuelle arbejdsformer og skriftligt arbejde og mundtlig debat



Titel 4	Dystopi og utopi
Indhold	Kernestof: • Familier som vores, TV2, 2024 (1. afsnit) • St. St. Blicher: Sig nærmer tiden (1838) • Emil Aarestrup: Angst (1838) • Aldoux Huxley: Fagre nye verden (1932) • Peter Seeberg: Patienten (1962) • Svend Åge Madsen: Se dagens lys (1980) (værk) • Debat om etiske dilemmaer: ○ Kunstig intelligens kan udslette menneskeheden, advarer topledere og forskere; JP; d.31.5.2023: Fra <https://jyllands-posten.dk/international/ECE15926026/kunstig-intelligens-kan-udslette-menneskeheden-ad-varer-topledere-og-forskere/> ○ Stop klynkeriet – AI-teknologien vil gøre os alle til specialister; jp, 14.9.2023; <https://jyllands-posten.dk/debat/breve/ECE16422654/stop-klynkeriet-aitek-nologien-vil-goere-os-alle-til-specialister/> ○ Professor: Jeg kan ikke advare stærkt nok imod at tøve med kunstig in-telligens; Berlingske, d. 1.6.2023 Fra <https://www.berlingske.dk/kro-nikker/pro-fessor-jeg-kan-ikke-advare-staerkt-nok-imod-at-toeve-med-kunstig> ○ "Pas på – det perfekt designede menneske er på vej", Mette Højbjerg, Politiken, 7.11.2015, (Fra skriftlig eksamensopgave) ○ Overlæge i plastikkirurgi oplever kæmpe efterspørgsel: - De får lavet det, der gør dem pæne på billeder; https://nyheder.tv2.dk/sam-fund/2020-12-09-over-laege-i-plastikkirurgi-oplever-kaempe-efterspoe-rgsel-de-faar-lavet-det-der-goer-dem-paene-paa-billeder Sekundær litteratur: • "Undergange - apokalypter i litteratur og medier" af Sune Weile og Mia Bang Ndergaard (DLF, 2021) (uddrag) • Lone Nikolajsen: Serien 'Familier som vores' er et rungende 'pøj pøj med klimakrisen' fra Vinterberg til os med privilegierne (Information, 18. oktober 2024) • Artikel: Vinterbergs klimascenarie: Dommedagsagtigt eller en tiltrængt opsang (ing.dk, 23. oktober 2024) • Dokumentar: Verdens første cyborg (CFU) (uddrag)



	• Håndbog til dansk: litterær analyse
Omfang	20 moduler
Særlige fokuspunkter	Eleverne skal • skal kunne definere science fiction-genren og kende til dens genretræk, herunder kende begreberne dystopi og utopi • træne analyse, fortolkning samt perspektivering af forskellige teksttyper inden for fiktionsgenren (novelle, romanuddrag, digte, drama) • træne analyse af faktatekster, herunder argumentationsanalyse og sproglig analyse • kunne diskutere etiske dilemmaer i vor tid som følge af den teknologiske og videnskabelige udvikling • kunne perspektivere science fiction-fortællingen til den tid, den er skrevet i
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, mundtlige fremlægger og skriftligt arbejde

Titel 5	Skriftlighedsforløb
Indhold	1. g: Fokus på Indledning, den røde tråd, sætningskoblinger og forbinderord med udgangspunkt i Morten Papes "Planen") 1.g: Fokus på skrivning i proces – løbende sparring og samarbejde med skriveklynge i analyse af debatindlægget "Jeg vil ikke se dig læse med en caffè latte ved siden af bogen og efterfølgende se det på din instagramstory"

[Retur til forside](#)

Titel 6	
Indhold	
Omfang	
Særlige fokuspunkter	
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, virtuelle arbejdsformer og skriftligt arbejde

[Retur til forside](#)



Titel 7	
Indhold	
Omfang	
Særlige fokuspunkter	•
Væsentligste arbejdsformer	

[Retur til forside](#)

Titel 8	
Indhold	
Omfang	
Særlige fokuspunkter	
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, virtuelle arbejdsformer og skriftligt arbejde